

Nr 552

Av herr **Larsson, Thorsten, m. fl.**, om statlig kreditgaranti till arrendator.

(Lika lydande med motion nr 659 i Andra kammaren)

Ett väsentligt inslag i rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område är de av staten genom lantbruksnämndernas försorg beviljade kreditgarantierna för förvärv av jordbruk och för finansieringen av jordbrukets yttre och inre rationalisering. Dessutom står i begränsad utsträckning statsgaranti nystartade jordbruk till förfogande för driftkrediter.

Dessa former av statlig kreditgaranti har uppenbarligen varit av den allra största betydelse för jordbrukets utveckling i nuvarande kapitalkrävande skede. Detta stöds form av ett borgensåtagande från statens sida har också visat sig fungera i stort sett utan anmärkningar och torde inte ha åsamkat staten förluster av betydelse.

Ett betydande antal jordbruksföretag bedrivs emellertid på arrendebasis. Denna typ av jordbruksföretag kommer endast i ringa utsträckning i åtnjutande av de möjligheter till kapitalförsörjning som genom kreditgarantierna står övriga jordbruksföretag till buds. Vanligen kan en arrendator endast komma i åtnjutande av statlig lånegaranti när han startar som egen företagare, då han följaktligen är berättigad till den tidigare nämnda statsgarantien för driftlån, som f. n. i allmänhet är begränsade till kr. 40 000:—.

För jordbruksnäringens utveckling måste det anses mindre tillfredsställande att en arrendator inte i övrigt skall kunna erhålla statlig kreditgaranti för sina ofta synnerligen kapitalkrävande åtaganden, som inte minst ställer stora anspråk på säkerheter. Det är omvittnat hur det många gånger kan vara besvärligt för en arrendator att anskaffa borgen för sin arrendeavgift. I de flesta fall torde erfordras borgen av två personer, som var för sig besitter solvens nog att stå som garanter för arrendeavgiften. Vid vissa arrenden krävs t. o. m. att borgensmännen *var för sig* skall vara acceptabla för ett ansvarsåtagande motsvarande dubbla arrendeavgiften.

Till följd av storleksrationaliseringen kommer nu allt fler jordbruksföretagare upp i årliga arrendeavgifter av betydande storlek, och möjligheterna att hitta villiga — och kapabla — borgensmän blir därav i motsvarande utsträckning begränsade. Mot denna bakgrund vore det nu angeläget att utvidga den statliga kreditgarantien till att gälla även arrendeavgifter. Prövningen av veder-

börande arrendatorers allmänna förutsättningar och kreditvärdighet torde i sammanhanget få ske efter samma grunder som nu gäller beträffande kreditgarantierna för driftlån.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära sådana tilläggsdirektiv till 1960 års jordbruksutredning, att den till skyndsam prövning upptar frågan om statliga kreditgarantier till arrendatorer i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 27 januari 1965

Thorsten Larsson

John-Arvid Arvidson

Eric Mossberger

Gunnar Pettersson
